

Informe en relació amb el Projecte de decret dels drets i deures dels infants i els adolescents en el sistema de protecció, i del procediment i les mesures de protecció a la infància i l'adolescència

Es presenta a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades el Projecte de decret dels drets i deures dels infants i els adolescents en el sistema de protecció, i del procediment i les mesures de protecció a la infància i l'adolescència, per tal que l'Autoritat emeti el seu parer al respecte.

El Projecte de decret consta d'un preàmbul, un total de 188 articles repartits en 9 capítols, una disposició addicional, dues disposicions transitòries, una disposició derogatòria i dues disposicions finals.

Examinat aquest Projecte de decret, i vist l'informe de l'Assessoria Jurídica, s'informa el següent.

Fonaments jurídics

I

(...)

II

El Projecte de decret que s'examina té l'objectiu de desplegar la Llei 14/2010, de 27 de maig, dels drets i les oportunitats dels infants i l'adolescència (preàmbul). A aquests efectes, dedica:

- El Títol 1 als drets i deures dels infants i adolescents en el sistema de protecció.
- El Títol 2 a regular:
 - o La intervenció i el procediment dels serveis socials, bàsics i especialitzats en infància i adolescència, i de l'òrgan públic de protecció dels infants i els adolescents, en situacions de risc, desemparament, tutela i guarda.
 - o El contingut de les mesures de protecció dels infants i adolescents desemparats.
 - o El règim de relació i visites.
 - o El procediment d'adopció de mesures assistencials.
 - o La intervenció i el procediment amb els infants i adolescents menors de 14 anys que cometen infraccions penals.

D'aquestes previsions s'infereix, als efectes que interessin, el tractament d'informació personal, fonamentalment de menors d'edat però també d'altres persones que hi estan vinculades, ja sigui per raons familiars o d'altra índole, així com de persones majors d'edat que hagin estat tutelades per l'administració, pels diferents agents implicats en el sistema de protecció de l'infant i l'adolescent, el qual, cal dir, haurà d'adequar-se a les previsions del Reglament (UE) 2016/679, del Parlament i del Consell Europeu, de 27 d'abril de 2016, General de Protecció de Dades (en endavant, RGPD) i de la Llei orgànica 3/2018, de 5 de

desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals (en endavant, LOPDGDD).

En aquest sentit, escau valorar positivament les referències explícites fetes al llarg del text a la normativa en matèria de protecció de dades i, en concret, a l'article 56 del Projecte, sens perjudici de les consideracions que es faran més endavant al respecte.

Dit això, s'examinen, a continuació, aquelles previsions del Projecte que tenen especial incidència en el dret fonamental a la protecció de dades de caràcter personal, perspectiva des de la qual s'emet aquest informe.

III

La Secció 1 del Capítol 2 del Títol 1 del Projecte fa referència als drets dels infants i adolescents en el sistema de protecció.

Tenint en compte que aquests drets es troben recollits en la Constitució espanyola i les lleis que els desenvolupen, i en d'altra legislació, com ara, la citada Llei 14/2010, es fa avinent, d'entrada, la conveniència de valorar la necessitat de la seva inclusió en el present Projecte de decret, atès que, en no tractar-se d'una relació exhaustiva, podria portar a confusió.

En cas que es considerés pertinent mantenir aquestes previsions, es recomana valorar la possibilitat d'incorporar-hi també una referència explícita al dret fonamental a la protecció de dades de caràcter personal (article 18.4 CE) que vagi més enllà de l'establert a l'article 9.3 del Projecte, a què fem esment més endavant.

A tal efecte, podria resultar convenient establir, en un nou article, que els infants i adolescents en el sistema de protecció tenen dret a la protecció de les seves dades de caràcter personal en els termes establertes en la legislació vigent en aquesta matèria i, particularment, a la seguretat i confidencialitat de les dades, així com a l'exercici dels drets a l'autodeterminació informativa reconeguts en els articles 15 a 22 de l'RGPD.

D'incorporar-se, hauria de recollir-se que l'exercici d'aquests drets correspon als titulars de la potestat parental, tutela o guarda dels menors de 14 anys, o al mateix menor quan aquest tingui 14 anys o més, ja sigui directament o a través de representant (article 12 LOPDGDD).

També podria resultar convenient recollir-hi que els infants i adolescents en el sistema de protecció tenen dret a presentar una reclamació davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades (article 77 RGPD).

Altrament, aquestes previsions podria ser convenient que s'incorporessin a l'article 56 del Projecte, a què ens referim en l'apartat IX d'aquest informe.

Al marge d'aquestes consideracions, convé destacar, entre les diferents previsions que s'hi contemplen, l'article 9 del Projecte, relatiu al dret a l'honor, a la intimitat i a la pròpia imatge.

L'apartat 2 d'aquest precepte disposa que *“les administracions competents han de vetllar perquè la presència en entorns digitals dels infants i adolescents protegits sigui apropiada a la seva edat i personalitat a fi de protegir-los dels riscos que en puguin derivar. Amb aquesta finalitat poden promoure les mesures adequades i oportunes davant dels prestadors de serveis digitals d'acord amb el que estableix la legislació vigent en matèria d'autonomia de la persona en el món digital”*.

Aquesta previsió, que vindria a concretar allò establert a l'article 36.2 de la Llei 14/2010, resulta adequada en atenció a l'establert al llibre segon del Codi civil de Catalunya en relació amb la presència dels menors d'edat en els entorns digitals, i complementa les previsions establertes a l'LOPDGDD pel que fa a la protecció dels menors a Internet.

Sobre això, l'article 84 de l'LOPDGDD disposa que:

“1. Los padres, madres, tutores, curadores o representantes legales procurarán que los menores de edad hagan un uso equilibrado y responsable de los dispositivos digitales y de los servicios de la sociedad de la información a fin de garantizar el adecuado desarrollo de su personalidad y preservar su dignidad y sus derechos fundamentales.

2. La utilización o difusión de imágenes o información personal de menores en las redes sociales y servicios de la sociedad de la información equivalentes que puedan implicar una intromisión ilegítima en sus derechos fundamentales determinará la intervención del Ministerio Fiscal, que instará las medidas cautelares y de protección previstas en la Ley Orgánica 1/1996, de 15 de enero, de Protección Jurídica del Menor.”

De la mateixa manera resulta adequat l'article 12.3 del Projecte que, respecte el dret a comunicar i rebre informació i al secret de les comunicacions dels infants i adolescents en el sistema de protecció, disposa que *“la persona que té la guarda de l'infant o adolescent, en exercici d'aquesta funció i de manera assimilada al control parental, pot limitar, per raons educatives, protectores o terapèutiques, l'ús de determinats mitjans tècnics o programes informàtics de telecomunicació, i també pot demanar explicacions a l'infant o adolescent sobre el contingut de les comunicacions que puguin posar en perill el seu desenvolupament integral o la seva integritat física o psíquica.”*

Aquesta previsió vindria a concretar allò establert a l'article 32 de la Llei 14/2010, el qual estableix l'obligació que tenen els pares i les mares, els titulars de la tutela o de la guarda i els poders públics de vetllar perquè la informació que rebin els infants i els adolescents sigui veraç, plural i respectuosa amb els principis constitucionals (apartat 2), i de protegir-los de la informació i del material informatiu perjudicial, especialment, quan hi puguin accedir mitjançant les tecnologies de la informació i comunicació (apartat 3).

Tornant a l'article 9 del Projecte, cal destacar-ne especialment l'apartat 3, que estableix que *“les persones que participen en els procediments de protecció dels infants i adolescents atesos en el sistema de protecció estan obligades a respectar la confidencialitat de totes les dades que contenen els expedients corresponents, especialment les relatives a la història personal i familiar.”*

Més enllà de valorar positivament aquesta previsió, fer avinent que l'obligació de guardar secret respecte les dades personals imposada per la normativa de protecció de dades a qualsevol persona que hi tingui accés subsisteix fins i tot després de finalitzar la relació que mantinguin amb les administracions públiques implicades en la protecció dels infants i adolescents (article 5.1.f) RGPD i article 5 LOPDGDD). Podria, per tant, ser convenient incorporar-hi una previsió en aquest sentit.

IV

La Secció 2 del Capítol 2 del Títol 1 del Projecte regula el dret dels infants i adolescents en el sistema de protecció a presentar sol·licituds i queixes davant de qualsevol dels òrgans amb competència en matèria de protecció, sens perjudici de poder també presentar-les davant del Síndic de Greuges i del Ministeri Fiscal.

A aquests efectes, s'estableix que l'òrgan administratiu i els serveis administratius competents en matèria d'infància i adolescència, inclosos els centres residencials, disposin, electrònicament i presencialment, d'un model normalitzat, accessible i simplificat de sol·licitud i queixa, fàcil d'entendre i d'omplir per qualsevol infant o adolescent amb prou coneixement (article 22.1).

Fer avinent que en la recollida d'informació personal a través d'aquest model normalitzat de sol·licitud i queixa és important que es respectin els principis de transparència (articles 5.1.a) RGPD) i minimització de les dades (article 5.1.c) RGPD).

Així, cal tenir en consideració que, per aplicació del principi de transparència, caldrà facilitar als infants i adolescents en l'imprès de sol·licitud i/o queixa informació sobre les condicions i circumstàncies relatives al tractament de les dades, de manera concisa, transparent, intel·ligible i de fàcil accés, amb un llenguatge clar i senzill, és a dir, adequat al nivell de comprensió dels menors (article 12.1 RGPD).

En concret, caldrà facilitar tota la informació a què fa referència l'article 13 de l'RGPD, això és:

- a) La identitat i les dades de contacte del responsable i, si escau, del seu representant.
- b) Les dades de contacte del delegat de protecció de dades, si escau.
- c) Les finalitats del tractament al qual es destinen les dades personals i la base jurídica del tractament.
- d) L'interès legítim perseguit pel responsable o per un tercer, quan el tractament es basa en aquest interès legítim.
- e) Els destinataris o les categories de destinataris de les dades personals, si escau.
- f) La previsió, si escau, de transferències de dades personals a tercers països i l'existència d'una decisió d'adequació o de garanties adequades, i els mitjans per obtenir-ne una còpia.
- g) El termini durant el qual es conservaran les dades personals o, quan no és possible, els criteris utilitzats per determinar-ho.
- h) L'existència del dret a sol·licitar al responsable del tractament l'accés a les dades personals relatives a l'interessat, a rectificar-les o suprimir-les, a limitar-ne el tractament i a oposar-s'hi, així com el dret a la portabilitat de les dades.
- i) Quan el tractament està basat en el consentiment, el dret a retirar-lo en qualsevol moment, sense que això afecti la licitud del tractament basat en el consentiment previ a la retirada.
- j) El dret a presentar una reclamació davant una autoritat de control.
- k) Si la comunicació de dades personals és un requisit legal o contractual, o un requisit necessari per subscriure un contracte, i si l'interessat està obligat a facilitar les dades personals i està informat de les possibles conseqüències de no fer-ho.
- l) L'existència de decisions automatitzades, inclosa l'elaboració de perfils.
- m) Si produeix efectes jurídics en l'interessat o l'afecta significativament, o afecten categories especials de dades, ha de contenir informació significativa sobre la lògica aplicada i sobre les conseqüències previstes d'aquest tractament per a l'interessat.

Fer avinent que, per tal de facilitar el compliment d'aquest deure d'informació, l'LOPDGDD (article 11) ha previst la possibilitat de lliurar aquesta informació a l'afectat per capes o nivells.

Aquest mètode consisteix en presentar una informació "bàsica" (informació resumida) en un primer nivell, de manera que es pugui tenir un coneixement general del tractament, on s'indiqui una adreça electrònica o un altre mitjà on es pugui accedir de manera senzilla i immediata a la resta de la informació, i, en un segon nivell, oferir la resta de la informació addicional (informació detallada).

D'optar per aquesta via, cal tenir en consideració que la dita informació "bàsica" en el present cas haurà de comprendre la identitat del responsable del tractament, la finalitat del tractament i la possibilitat d'exercir els drets d'autodeterminació informativa establerts als articles 15 a 22 RGPD (article 11.2 LOPDGDD).

Respecte al principi de minimització de dades (article 5.1.c) RGPD), cal tenir present que les dades personals que es recullin a partir d'aquests models normalitzats de sol·licitud i/o queixa han d'ésser adequades, pertinents i limitades al que és necessari per assolir els fins que justifiquen el seu tractament, això és la tramitació de la corresponent sol·licitud o queixa.

V

Les consideracions fetes anteriorment respecte la necessitat de respectar els principis de transparència (article 5.1.a) RGPD) i minimització de dades (article 5.1.c) RGPD) en la recollida d'informació personal es fan extensibles a aquells altres preceptes del Projecte en què també s'estableix la recollida d'informació personal (a través d'altres formularis, sol·licituds, documentació, entrevistes, etc.) dels menors objecte de protecció o bé dels progenitors, tutors, guardadors o joves ex tutelats.

Aquest seria el cas, per exemple, de la presentació de reclamacions, queixes i suggeriments pels progenitors, tutors i guardadors (article 41.1.f)), de les sol·licituds d'extinció de desemparament per canvi de circumstàncies (article 100), en matèria de relació i visites (article 160) o en matèria de guarda protectora (article 166), de les sol·licituds de mesures de transició a la vida adulta i a l'autonomia personal (article 150) o de les sol·licituds d'iniciació del procediment de mesures assistencials (article 178), entre d'altres.

VI

El Projecte de decret conté al llarg del seu text diversos preceptes relatius a la cooperació i la col·laboració entre els diferents agents implicats en la protecció dels infants i adolescents.

Per exemple, l'article 6, relatiu a la coordinació institucional, estableix que *"la Generalitat de Catalunya, mitjançant diversos Departaments, els municipis i la resta d'ens locals actuen en l'àmbit de les seves competències de manera coordinada per tal de protegir i prevenir els infants i els adolescents i desenvolupar polítiques de protecció."*

L'article 35 es refereix a la col·laboració entre comunitats autònomes, l'article 36 a la col·laboració amb altres estats, tant de la Unió Europea com extracomunitaris, i l'article 37 a la col·laboració entre ens territorials de Catalunya.

Per altra banda, els articles que regulen cadascun dels procediments de protecció dels infants i dels adolescents (procediment en situacions de risc, procediment de desemparament i procediment de guarda) i altres tipus d'actuacions sobre aquests (Títol 2) concreten la intervenció dels òrgans, serveis i equips que en cada cas resulten competents, així com, quan escaigui, les comunicacions amb el Ministeri Fiscal i/o l'òrgan judicial.

Del conjunt d'aquestes previsions s'infereix, als efectes que interessin, que l'exercici o el desenvolupament de les funcions per cadascun d'aquests agents implicats en la protecció dels infants i dels adolescents comportarà necessàriament la comunicació entre ells d'informació personal d'aquests menors, fins i tot de terceres persones (progenitors, tutors, acollidors i darrers guardadors).

Des del punt de vista de la protecció de dades personals, és necessari vetllar perquè qualsevol d'aquestes comunicacions d'informació, a banda de comptar amb legitimació

suficient, s'adeqüi, entre d'altres, als principis de limitació de la finalitat (article 5.1.b) RGPD) i minimització de dades (article 5.1.c) RGPD).

Segons aquests principis, les dades personals han d'ésser recollides amb fins determinats, explícits i legítims, no sent possible el seu tractament posterior de manera incompatible amb aquests fins (limitació de la finalitat), i han d'ésser adequades, pertinents i limitades al que és necessari per assolir aquests fins que justifiquen el seu tractament (minimització de dades).

Cal tenir en consideració, per tant, que aquestes comunicacions només podran considerar-se adequades a la normativa de protecció de dades en la mesura que es limitin a les dades personals que en cada cas es requereixin per al compliment de les funcions que tenen atribuïdes, de conformitat amb la Llei 14/2010 (i, si escau, amb la Llei 12/2007, d'11 d'octubre, de serveis socials o altra legislació vigent en matèria de protecció dels menors), cadascun d'aquests òrgans o serveis de les administracions públiques implicades en la protecció dels menors.

Així mateix, cal tenir en compte que la informació personal a què es tingui accés no podrà emprar-se per a altres finalitats incompatibles amb aquella que justifica en cada cas el seu accés.

Assenyalar, en aquest punt, que l'RGPD estableix, en el seu article 6.4, i banda dels supòsits en què el canvi de finalitat pugui fonamentar-se en el consentiment de l'interessat o en una norma amb rang de llei, una sèrie d'aspectes a tenir en consideració a l'hora de valorar la possible compatibilitat entre finalitats diferents. En concret, s'haurà de tenir present:

- "a) cualquier relación entre los fines para los cuales se hayan recogido los datos personales y los fines del tratamiento ulterior previsto;*
- b) el contexto en que se hayan recogido los datos personales, en particular por lo que respecta a la relación entre los interesados y el responsable del tratamiento;*
- c) la naturaleza de los datos personales, en concreto cuando se traten categorías especiales de datos personales, de conformidad con el artículo 9, o datos personales relativos a condenas e infracciones penales, de conformidad con el artículo 10;*
- d) las posibles consecuencias para los interesados del tratamiento ulterior previsto;*
- e) la existencia de garantías adecuadas, que podrán incluir el cifrado o la seudonimización."*

VII

La Secció 4 del Capítol 1 del Títol 2 del Projecte regula l'expedient únic de l'infant o adolescent.

D'acord amb l'article 53 del Projecte, l'expedient únic de l'infant o adolescent ha d'estar integrat per tota la documentació derivada de l'activitat pública de protecció, classificada en peces separades segons la tipologia del procediment o actuació que es dugui a terme (apartat 3).

En atenció als preceptes que regulen cadascun d'aquests procediments i actuacions en matèria de protecció de l'infant i adolescent (especialment, els relatius a l'avaluació dels infants i adolescents, a l'elaboració dels informes tècnics corresponents o a l'adopció dels informes proposats, entre d'altres), l'expedient únic de l'infant o adolescent comprendrà un gran volum d'informació personal, incloses dades especialment protegides o mereixedores d'especial protecció (article 9 RGPD), a les quals el Projecte sol referir-se com a dades relatives a la intimitat (per exemple, articles 55, 89 o 110).

El Projecte disposa, en aquest mateix article 53, que l'expedient únic de l'infant o adolescent s'ha d'integrar dins del sistema d'informació i gestió en infància i adolescència (apartat 1), i que aquest sistema d'informació constitueix també l'eina tècnica de comunicació i informació entre els òrgans administratius i els equips tècnics competents (apartat 2).

Fer avinent, en aquest punt, que l'RGPD configura un sistema de seguretat que no es basa en els nivells de seguretat bàsic, mitjà i alt que es preveïen al Reglament de desplegament de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal, aprovat pel Reial decret 1720/2007, de 21 de desembre, sinó en determinar, arran d'una prèvia valoració dels riscos, quines mesures de seguretat són necessàries en cada cas (Considerant 83 i article 32).

Per tant, és necessari dur a terme aquesta anàlisi de riscos per tal d'establir les mesures de seguretat tècniques i organitzatives apropiades per salvaguardar el dret a la protecció de dades dels infants i adolescents, i de qualsevol altra persona implicada en el procediment de protecció de l'infant o adolescent (progenitors, tutors, acollidors, guardadors).

A la vista d'aquestes previsions, convé fer avinent la necessitat de, entre d'altres actuacions en matèria de seguretat, adoptar mecanismes apropiats que permetin la correcta identificació i autenticació dels usuaris d'aquest sistema d'informació i gestió, als efectes de garantir, tal com exigeix l'RGPD, que no es produiran tractaments no autoritzats (article 5.1.f)).

A aquest efecte, apuntar que, si bé, amb caràcter general, la utilització d'un usuari i d'una contrasenya es considera una mesura de seguretat adequada, podria ser convenient en el present cas l'establiment de mecanismes més robustos (per exemple, basats en certificats electrònics), en atenció als riscos que es puguin derivar del tractament de la informació personal necessària per avaluar la situació de l'infant o adolescent i acordar la mesura més adequada -que, recordem, comprèn dades mereixedores d'especial reserva o confidencialitat i categories especials de dades- a través d'aquest sistema d'informació.

Assenyalar, sobre l'establiment de mesures organitzatives, que un model integral de seguretat exigeix també l'adopció i la implantació de mesures de formació del personal que ha de tractar les dades personals.

Fer també avinent que, en el cas de les administracions públiques, l'aplicació de les mesures de seguretat estarà marcada pels criteris establerts a l'Esquema Nacional de Seguretat, aprovat pel Reial Decret 3/2010, de 8 de gener, que, actualment, està sent objecte de revisió.

En aquest sentit, l'LOPDGDD disposa que:

“Disposición adicional primera. Medidas de seguridad en el ámbito del sector público.

1. El Esquema Nacional de Seguridad incluirá las medidas que deban implantarse en caso de tratamiento de datos de carácter personal, para evitar su pérdida, alteración o acceso no autorizado, adaptando los criterios de determinación del riesgo en el tratamiento de los datos a lo establecido en el artículo 32 del Reglamento (UE) 2016/679.

2. Los responsables enumerados en el artículo 77.1 de esta ley orgánica deberán aplicar a los tratamientos de datos personales las medidas de seguridad que correspondan de las previstas en el Esquema Nacional de Seguridad, así como impulsar un grado de implementación de medidas equivalentes en las empresas o fundaciones vinculadas a los mismos sujetas al Derecho privado.

En los casos en los que un tercero preste un servicio en régimen de concesión, encomienda de gestión o contrato, las medidas de seguridad se corresponderán con

las de la Administración pública de origen y se ajustarán al Esquema Nacional de Seguridad.”

Assenyalar que, entre els responsables del tractament inclosos a l'article 77.1 de l'LOPDGDD, a què expressament fa referència aquesta DA1a, hi trobem les administracions de les comunitats autònomes, així com llurs organismes públics i entitats de dret públic, entre d'altres. Per tant, cal tenir present que, en el present cas, l'aplicació de les mesures de seguretat establertes a l'Esquema Nacional de Seguretat resultarà obligatòria.

VIII

El Projecte també conté, al llarg del seu articulat, diverses referències a la confidencialitat de les dades objecte de tractament, que es valoren positivament.

A banda del ja citat article 9.3 del Projecte, convé fer, entre totes elles, especial referència a l'article 55 del Projecte, relatiu a la confidencialitat i reserva d'actuacions. Aquest precepte estableix que:

“55.1 Les dades i la documentació que contenen els expedients dels infants i adolescents són confidencials i, en conseqüència, tan sols les poden conèixer les persones legitimades i no poden ser objecte de difusió pública.

55.2 En particular, les dades i la documentació que afectin la intimitat de qualsevol persona implicada en el procediment de protecció d'infants i adolescents tenen caràcter reservat, sens perjudici de la seva remissió a l'òrgan judicial, quan siguin requerides expressament. Per tant, les dades i els documents esmentats no són accessibles durant el tràmit d'audiència i vista de l'expedient.

55.3 Les dades personals dels professionals que intervenen en l'expedient de l'infant o adolescent poden tenir caràcter reservat, si la seva intervenció en l'expedient de protecció corresponent ha comportat o pot comportar, objectivament, una situació de perill per a la seva integritat física o psíquica, que ha de valorar el seu superior jeràrquic.

55.4 L'incompliment del deure de confidencialitat i la vulneració del caràcter reservat de les actuacions pot ser objecte dels procediments sancionadors o disciplinaris corresponents, d'acord amb la legislació específica.”

També es considera pertinent fer referència a l'article 54 del Projecte, relatiu a la “confidencialitat de la identitat en el deure de comunicació”.

Aquest article concreta allò establert a l'article 100.2 de la Llei 14/2010, segons el qual “l'Administració ha de garantir la confidencialitat de la identitat de la persona que porta a terme la comunicació a què fa referència l'apartat 1”, això és de la persona que posa en coneixement dels serveis socials bàsics, especialitzats o del departament competent en matèria de protecció dels infants i els adolescents la situació de risc o desemparament en què es troba un infant o adolescent.

En concret, l'article 54.1 del Projecte estableix que “la identitat de les persones que posen en coneixement de les administracions públiques competents l'existència de possibles situacions de risc o desemparament té caràcter confidencial. Això inclou no només l'eliminació de les dades identificatives de la persona que ha fet la comunicació, sinó també la restricció de l'accés a les altres informacions que **la poden fer identificable de forma directa.**”

Fer avinent que, de conformitat amb l'RGPD, es considera persona física identificable “toda persona cuya identidad pueda determinarse, **directa o indirectamente**, en particular mediante un identificador, como por ejemplo un nombre, un número de identificación, datos de

localización, un identificador en línea o uno o varios elementos propios de la identidad física, fisiológica, genética, psíquica, económica, cultural o social de dicha persona” (article 4.1)).

Per tant, caldria afegir en aquest article del Projecte que es restringeix també l'accés *“a les altres informacions que la poden fer identificable de forma directa i, sempre que sigui possible, a les informacions que la poden fer identificable de forma indirecta”*.

Per altra banda, cal dir que parlar de *“l'eliminació”* de les dades identificatives de la persona que ha fet la comunicació no resulta en aquest cas el més adequat, tenint en compte que, tal com es preveu tot seguit en el mateix article, es tracta de restringir l'accés a la informació personal d'aquesta persona. No d'eliminar-la dels documents originals.

Seria convenient, per tant, modificar l'apartat 1 d'aquest article 54. En aquest sentit, podria indicar-se que *“Això inclou la restricció de l'accés tant a les dades identificatives de la persona que ha fet la comunicació com a les altres informacions que la poden fer identificable de forma directa o, sempre que sigui possible, a les informacions que la poden fer identificable de forma indirecta”* o quelcom similar.

IX

Finalment, cal fer referència a l'article 56 del Projecte de decret.

Aquest precepte conté, en el seu apartat 1, una referència expressa a la normativa en matèria de protecció de dades, fet que es valora positivament, si bé seria necessari modificar la menció a la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal, en haver estat derogada per l'LOPDGDD (sens perjudici de l'establert a les DA14 i DT4 d'aquesta Llei orgànica).

En aquest sentit, resultaria més adequat incorporar-hi una referència a la normativa vigent en matèria de protecció de dades personals, tal com es fa, de fet, en l'apartat 2 (o en altres articles del Projecte, per exemple, a l'article 38.2, entre d'altres) o, si més no, a l'RGPD i a l'LOPDGDD.

Alhora, fer avinent que el tractament de dades personals haurà de regir-se pel conjunt de principis establerts a l'article 5 de l'RGPD, no només pels principis relatius a la seguretat i confidencialitat (article 5.1.f) RGPD) a què fa menció aquest article 56.1 del Projecte.

Per la seva part, l'apartat 2 d'aquest article 56 disposa que *“els drets derivats de la legislació de protecció de dades personals es poden exercir davant l'òrgan competent de la Generalitat.”*

Respecte això, cal recordar que els drets de l'autodeterminació informativa, reconeguts als articles 15 a 22 de l'RGPD, s'han d'exercir sempre davant el responsable del tractament (article 4.7) RGPD).

En el present cas, com s'ha vist, el sistema de protecció d'infants i adolescents comprèn la participació i la intervenció d'òrgans i serveis de diferents administracions públiques (ens locals i Generalitat). Cadascun d'aquests òrgans i/o serveis esdevindran responsables del tractament de les dades personals sobre els infants o adolescents recollides i tractades per a l'exercici de les funcions que la legislació aplicable els atribueix en matèria de protecció dels menors. Mostra d'això és que el mateix Projecte estableix, en l'article 53.4, que correspon a cada ens o servei la custòdia de la documentació que ha generat fruit de llur intervenció fins al moment de transferir-la a l'arxiu corresponent. Per tant, les persones afectades haurien d'exercir els seus drets de l'autodeterminació informativa davant de l'òrgan o servei de l'administració pública que, en cada cas, resulti responsable.

Dit això, cal tenir en consideració que l'article 101.1 de la Llei 14/2010 estableix que *“els serveis socials bàsics i els serveis socials especialitzats d'atenció a la infància han d'informar l'òrgan competent en matèria de protecció dels infants i adolescents de les situacions de risc o desemparament que coneguin mitjançant el sistema d'informació i gestió en infància i adolescència”* i que *“l'òrgan ha d'incorporar aquesta informació a l'expedient únic de l'infant o adolescent”*.

En concordança amb aquest precepte, l'article 53.1 del Projecte disposa que l'expedient únic de l'infant o adolescent -que ha d'estar integrat per tota la documentació derivada de l'activitat pública de protecció- s'ha d'integrar dins del sistema d'informació i gestió en infància i adolescència.

L'article 25.2 de la Llei 14/2010 estableix que la gestió de l'esmentat sistema d'informació i gestió en infància i adolescència correspon al departament competent en matèria de protecció dels infants i els adolescents.

Aquest departament s'erigeix en responsable del tractament del conjunt d'informació personal incorporada al dit sistema d'informació, que integra l'expedient únic de l'infant o adolescent. Respecte aquesta informació les persones afectades podrien exercir els seus drets de l'autodeterminació informativa davant d'aquest òrgan de la Generalitat.

Aquesta sembla que seria la situació a què es vol fer referència a l'article 56.2 del Projecte, en establir, com s'ha vist, que *“els drets derivats de la legislació de protecció de dades personals es poden exercir davant l'òrgan competent de la Generalitat.”*

Ara bé, per tal d'evitar possibles confusions, convindria modificar aquest precepte del Projecte. En aquest sentit, hauria d'indicar-se que *“els drets derivats de la legislació de protecció de dades personals respecte les dades personals integrades en l'expedient únic de l'infant o adolescent es poden exercir davant l'òrgan competent de la Generalitat.”*

Assenyalar, en aquest punt que, per tal de garantir una adequada atenció d'aquests drets, caldria que, si escau, un cop resolta la sol·licitud d'exercici de drets, l'òrgan competent de la Generalitat comunicués la decisió presa a l'ens o servei que disposa de les dades personals de l'afectat en origen per a que dugui a terme les actuacions escaients.

Dit això, tal com s'ha fet avinent a l'apartat III d'aquest informe, podria ser convenient preveure en aquest article 56 que els afectats tenen dret a presentar una reclamació davant aquesta Autoritat en cas d'incompliment de les previsions establertes en la normativa de protecció de dades.

Per tot això es fan les següents,

Conclusions

Examinat el Projecte de decret dels drets i deures dels infants i els adolescents en el sistema de protecció, i del procediment i les mesures de protecció a la infància i l'adolescència, es considera adequat a les previsions establertes a la corresponent normativa sobre protecció de dades de caràcter personal, sempre que es tinguin en compte les consideracions fetes en aquest informe.

Barcelona, 30 d'abril de 2019